

Plandata

Referat af Kirsten Elbo

24 diskussionslystne medlemmer var mødt op hos Kort- og Matrikelstyrelsen på denne dejlige forårsaften, hvor Henrik Larsen fra Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen orienterede og lagde op til diskussion om "Et nyt plansystem" og "PlanDK2", en ny datamodel for kommunale plandata.

Et nyt plansystem

Servicefællesskabet nedsatte i efteråret en arbejdsgruppe bestående af medlemmer fra Den digitale Taskforce, KL og LPA. De skulle se på etablering af et nyt plansystem, på baggrund af de problemer der i dag er forbundet med registreringen af og adgangen til kommunernes planoplysninger. Henrik Larsen tog udgangspunkt i den første del af arbejdsgruppens arbejde, rapporten "Et nyt plansystem", som er ude i høring indtil den 19. maj 2004.

Første opgave var en kortlægning af, hvilke behov der skal tilgodeses ved en revision af det kommunale plansystem:

Systemet skal kunne levere:

- Landsdækkende, opdaterede og valide plandata
- Registeroplysninger om identifikation, arealanvendelse og ejendomsregulering
- Planernes geografiske udstrækning
- De juridisk gældende dokumenter

Datakvalitet:

- Sammenhæng mellem planerne og matriklen
- Sammenhæng mellem planerne og ejendomsoplysninger

Systemet skal være let tilgængeligt:

- Skal kunne anvendes direkte i den daglige sagsbehandling
- Der skal etableres én indgang til landsdækkende oplysninger.
- Data skal præsenteres og udveksles i fælles vedtagne udvekslingsstandarder (XML/GML og WMS/WFS)

Der skal være fri adgang til data for både offentlige og private

Plansystemets hovedbestanddele

Et fremtidigt plansystem vil bestå af 4 hovedbestanddele:

- 1) En ny fælles datamodel for plandata, "PlanDK2"
- 2) Et nyt moderniseret register der kan håndtere geografisk information
- 3) Indmelding af planer via internettet.
- 4) Præsentation og udbud af plandata.

Under dette punkt rejste der sig en del spørgsmål:

- er det nødvendigt med en revision af planloven?
- er en plan først gyldig, når den er lagt ind i plansystemet ?
- hvornår skal det ny register afløse det gamle ?
- skal der være én database ét sted?
- hvem har ansvaret for planerne ?
- kan ansvaret deles så kommunerne har ansvaret for skabelsen, vedligeholdelsen og indberetningen, mens staten har ansvaret for præsentationen, den landsdækkende adgang, standarderne og samspil med OIS og andre data ?

Løsningsmodeller

Arbejdsgruppen har peget på tre forskellige løsningsmodeller, hvor præsentation og adgang til data er ens for alle, men hvor indberetningsdelen er forskellig.

- Model 1 – baseret på lokale GIS-løsninger. Bygger på at kommunerne indberetter data i gængse GIS-formater (som mange har etableret).
- Model 2 – baseret på mange lokale tjenester. Bygger på at kommunerne forpligtes til at udbyde data i WMS/WFS-tjenester.
- Model 3 – Standardiseringsmodellen. Bygger på at al dataudveksling standardiseres efter fælles vedtagne standarder.

Vigtige skridt

Uafhængigt af valgt af model eller kombination af modeller, så er der en række vigtige skridt der skal tages i det forestående arbejde:

- XML- skemaer for plandata
- GML- skemaer for de geografiske registreringer
- Hjemmeside til indberetning via internettet
- Snitflade til oversættelse af gængse GIS-oplysninger til XML- og GML- format
- Nyt spatialt planregister
- Fælles portal til præsentation og udveksling
- Server til PDF- filerne

Økonomi

Arbejdsgruppen belyser også økonomien i rapporten. De peger på at model 1 og 3 vil være de billigste i implementering, men at ingen af de 3 modeller vil være dyrere i drift end den driftssituation vi har i dag, hvor der sker meget dobbeltarbejde.

PLANDK2

Den anden halvdel af aftenens indlæg handlede om det arbejde, der sideløbende er blevet udført i en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra kommunerne, KL, Erhvervs- og boligstyrelsen, Told & Skat samt Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen. Arbejdsgruppen har udarbejdet et forslag til en ny datamodel for de kommunale plandata, PLANDK2, som en opdatering af PLANDK.

Baggrunden for igangsættelse af dette arbejde skal findes i det dobbeltarbejde der sker i

- kommune, lokalt GIS
- kommune, planregister
- amter
- Told&Skat, GrusPlan
- LPA, PlanRegDK

og det uacceptable ressourceforbrug i forbindelse med dobbeltregistreringer i såvel kommunerne som i staten og i amterne, samt mangel på landsdækkende valide plandata.

Plandata

fortsat

Forslaget til PLANDK2 er ligeledes ude høring indtil den 19. maj 2004.

Nogle vil måske indvende at PLANDK og PLANDK2 ikke er en rigtig data-model, men bare et katalog med attributter, men man har alligevel valgt at gå videre ad den vej, da der er et akut behov. Så kan dette arbejde evt. senere danne grundlag for en "rigtig datamodel".

Attributoplysninger og topologi

Datamodelen indeholder bestemmelser om hvilke attributoplysninger, der skal registreres. Blandt andet planID, arealanvendelse og arealregulering. Modellen omfatter også krav, både generelle og specifikke, til den topologiske registrering. Eksempelvis hvilke basisdata skal ligge til grund for registreringen (Det digitale matrikelkort) og ligger plangrænsen i vejmidten eller følger den matrikelskellet?

Modellen indeholder også et forslag til signatur for hovedkategorierne af arealanvendelsen.

Yderligere ønsker

Som opfølgning på arbejdet med en opdateret datamodel har Servicefællesskabet planlagt et projekt vedr. udarbejdelse og godkendelse af XML-skemaer for plandata. Endvidere ønsker de behov og muligheder at udvikle datamodelen i UML-standarden undersøgt.

Tidsplan

Efter høringsfristens udløb regner arbejdsgruppen med at lave en indstilling til Servicefællesskabets næste møde den 11. juni. Opfølgningen med XML-skemaerne vil formentlig ske i løbet af 2004.

Følgende spørgsmål og kommentarer kom blandt andet op i debatten:

er der en én til én relation mellem PLANDK og PLANDK2 ? datamodelbegrebet er forkert i denne debat. Det vi taler om her er ren og skær klassifikation over et område, som ikke har været rigtigt klassificeret. Datamodel er en anden snak.

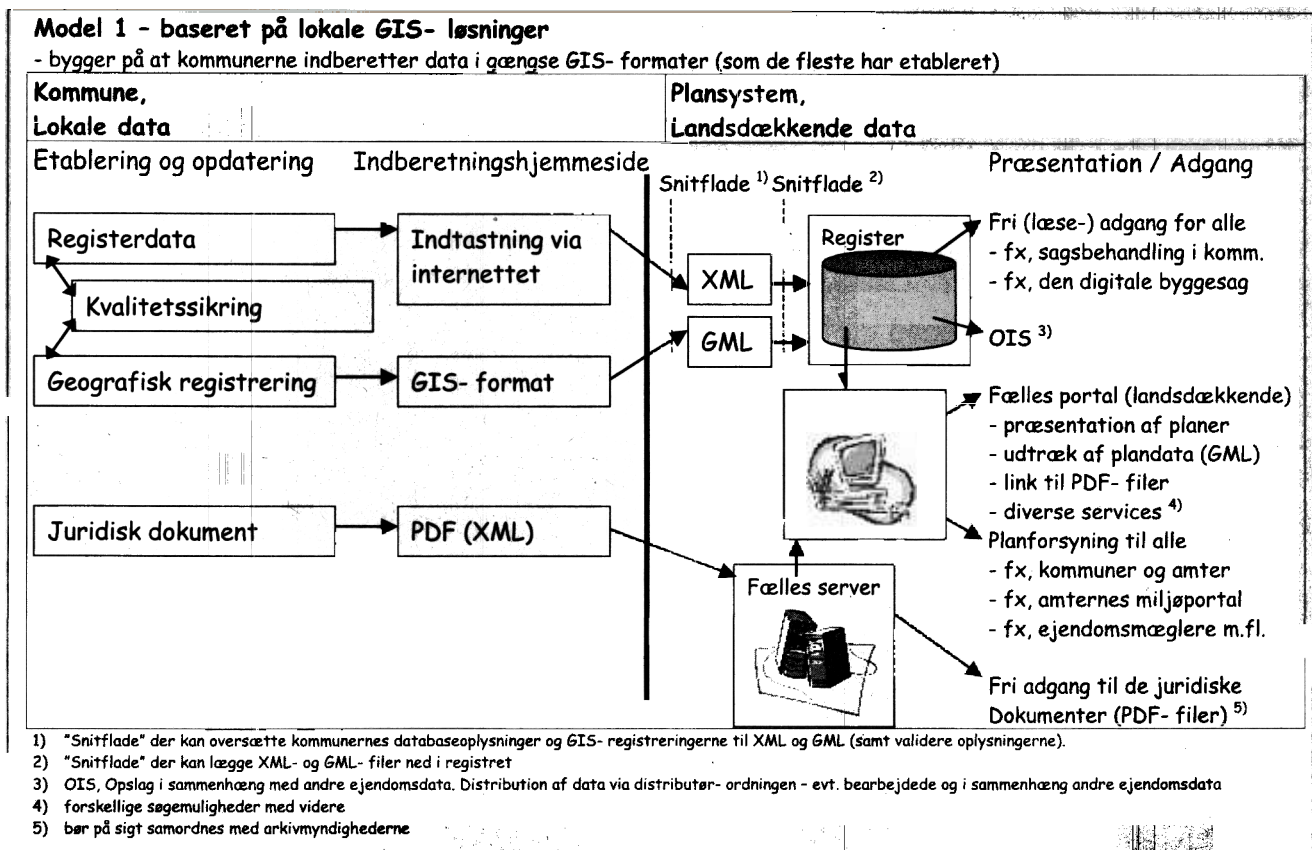
Mange ting har rødder i Planloven - vær bevidst om det !

Er det nødvendigt med forslag til signaturer i PLANDK2?

Kan PLANDK2 og tilhørende system erstatte GRUS-Plan ?

Alt i alt var der en god debat om de to emner, så hvis det afspejler den generelle interesse, så må der komme mange kommentarer til de to høringer.

De to oplæg "Et nyt plansystem" og "PLANDK2, model for kommunale plandata" kan læses i deres fulde længde på www.xyz-geodata.dk.

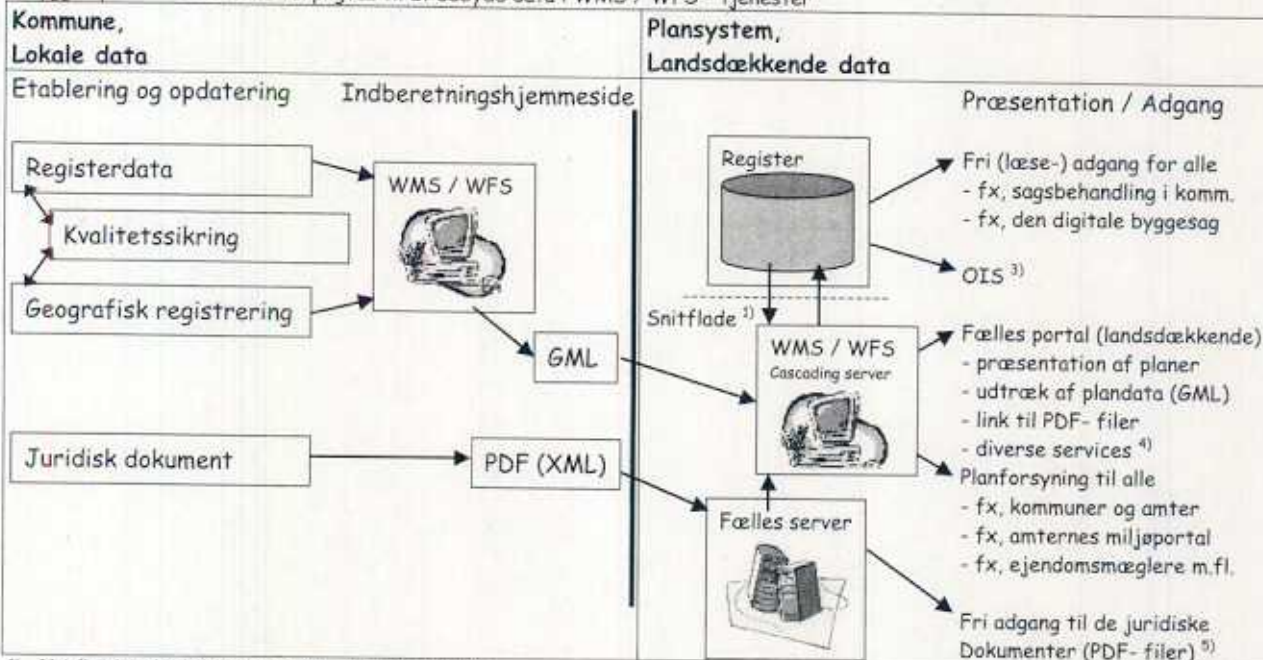

Plandata

fortsat

Model 2 - baseret på mange lokale tjenester

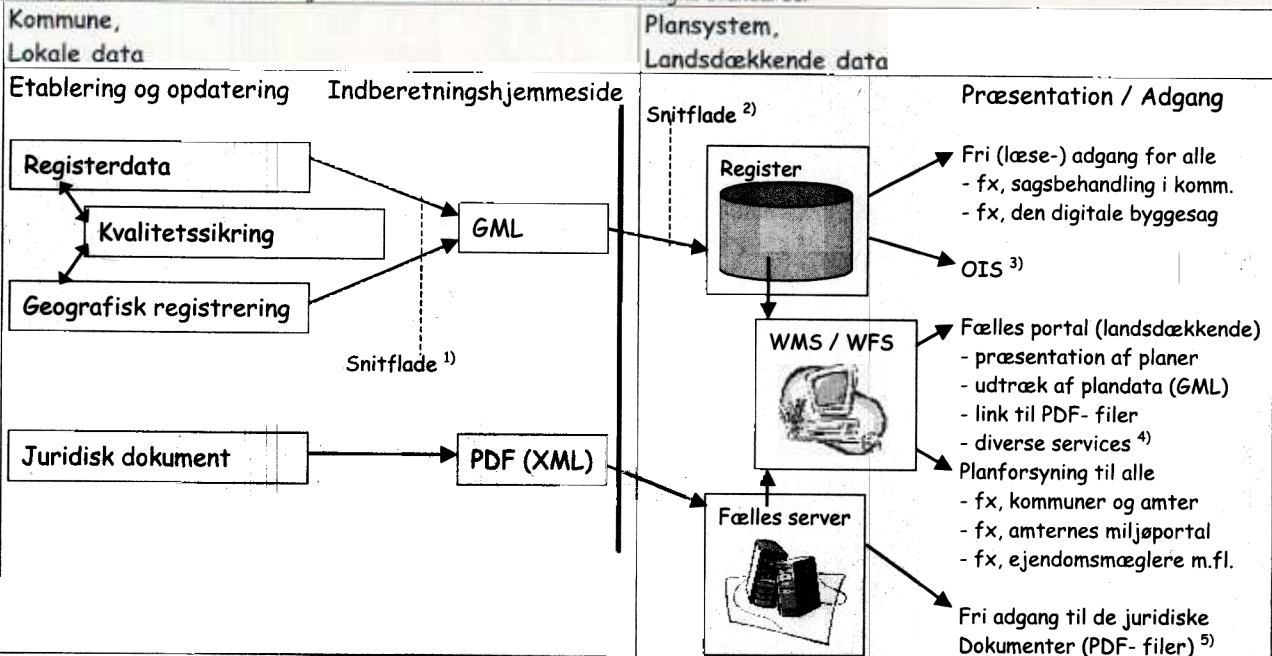
- bygger på at kommunerne forpligtes til at udbyde data i WMS / WFS - tjenester

- 1) "Snitflade" der kan lægge XML- og GML- filer ned i registret
- 2) OIS, Opslag i sammenhæng med andre ejendomsdata. Distribution af data via distributer- ordningen - evt. bearbejdede og i sammenhæng andre ejendomsdata
- 3) forskellige søgemuligheder med videre

Standardiseringsmodellen

- bygger på at al dataudveksling standardiseres efter i fælles vedtagne standarder

- 1) "Snitflade" der kan oversætte kommunernes databaseoplysninger og GIS- registreringerne til XML og GML (samt validere oplysningerne).
- 2) "Snitflade" der kan lægge XML- og GML- filer ned i registret
- 3) OIS, Opslag i sammenhæng med andre ejendomsdata. Distribution af data via distributer- ordningen - evt. bearbejdede og i sammenhæng andre ejendomsdata
- 4) forskellige søgemuligheder med videre
- 5) bør på sigt samordnes med arkivmyndighederne